

Yttrande över remiss från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet gällande Animalieproduktion med hög konkurrenskraft och gott djurskydd (SOU 2024:56)

Sammanfattning

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) anser i enlighet med utredaren att det är viktigt att värna och utveckla den ”svenska modellen”. Den svenska modellen inkluderar ett starkt djurskydd och en låg antibiotikaanvändning och är Sveriges animalieproduktions främsta konkurrensfördelar som skapar mervärden för konsumenten. Utredaren menar att det behöver åstadkommas en jämnare fördelning av vinster och lönsamhet i värdekedjan där en större del av vinsten måste tillfalla primärproducenterna. SLU instämmer med detta och menar att detta är en av de viktigaste frågorna för att lantbruksföretagen ska kunna ha en lönsam verksamhet med bibehållet och stärkt djurskydd.

SLU anser att den övergripande frågan om konkurrenskraft kopplad till djurskydd är otillräckligt beforskad varför tillräckligt underlag för relevanta analyser inte är tillgängligt. Djurskydd och djurvälstånd begränsas i utredningen ofta till djurhälsa. Djurhälsa är en viktig del av djurskydd och djurvälstånd, men denna begränsning i utredningen är inte i linje med den bredare definition som används inom såväl djurvälståndsforskning som i Sveriges nuvarande djurskyddslag.

SLU tillstyrker förslaget för höjda ersättningsnivåer till djurägare vid rovdjursangrepp och för rovdjursstängsel och föreslår att ytterligare metoder för att skydda tamdjur mot rovdjur, t.ex. med hjälp av digitala lösningar som kan varna för varg etc. undersöks. SLU tillstyrker förslaget avseende ersättning till kycklingbesättningar, inklusive avelsbesättningar vid förekomst av salmonella. SLU tillstyrker förslaget om ersättning till grisföretagare för smittskyddsförebyggande merkostnader för att uppnå AFS-nivå i programmet

Smittsäkrad besättning. SLU avstyrker delvis förslaget om förändrad ersättning till nötbесättningar.

SLU anser att utredningens underlag och analys rörande ViLA är otillräckligt och att budskapen och argumenten rörande ViLA till viss del är motsägelsefulla i betänkandet. SLU anser även att kompetensförsörjning inom veterinärkåren behöver tas i beaktning relativt ViLA. SLU avstyrker förslaget att ge i uppdrag åt Jordbruksverket att undersöka möjligheten att tillåta husdjurstekniker att behandla fertilitetsstörningar hos mjölkkor. Jordbruksverket utredde frågan 2017 och avråder från att ansöka om lov för husdjurstekniker att utföra hormonbehandling. SLU tillstyrker förslagen att öka forskning, stärka inhemskt avelsarbete och bredare kompetens kring avel för svensk animalieproduktion.

SLU håller med utredaren om att det inte ska finnas onödiga regler men menar att minskat antal bestämmelser och en mer målbaserad och flexibel djurskyddslagstiftning inte per automatik underlättar för lantbrukarna. Målet bör vara en lagstiftning som är relevant, funktionell och som har den detaljnivå som är lätt att förstå och efterleva. Det framförs i utredningen att man vill ha en mer likartad bedömning över landet och att bedömningarna i dagsläget skiljer sig åt. Detta mål är i grunden bra, men kommer att försvåras kraftigt om man väljer att införa en ökad flexibilitet och målstyrd lagstiftning.

SLU avstyrker förslaget att mjölkkor (lakterande och icke lakterande kor) i lösdrift undantas från beteskravet i djurskyddsförordningen. Förslaget baseras på ett delvis otillräckligt underlag, delvis går förslaget emot den tillgängliga vetenskapliga litteraturen och analyserna baseras på flera ogrundade antaganden. Förslaget riskerar att leda till negativa effekter på de svenska mjölkproducenternas lönsamhet och konkurrenskraft och leder till försämrat djurskydd. Underlaget visar inte att de förväntade kostnadsminskningarna för svenska mjölkproducenter som förslaget tar utgångspunkt i överstiger de kostnadsökningar (t.ex. relaterat till djurhälsa och produktionsminskning) och intäktsminskningar som kan förväntas. SLU menar att det är viktigt att vara tydlig med de ekonomiska osäkerheter och risker som förslaget är relaterat till. Gällande effekter som förslaget om undantag från beteskravet skulle ha på djurskyddet så råder det stor inkonsekvens i utredarens argumentation och underlaget visar inte att förslaget skulle innebära ett bibehållande av djurskydd (vilket ingår i utredningsdirektivets villkor). Det finns inget vetenskapligt stöd för att man vid ett borttagande av beteskravet skulle bibehålla djurvälståndet utan negativa konsekvenser.

SLU instämmer med utredarens förslag om att regeringen ska arbeta för skärpt djurskyddslagstiftning inom EU och globalt och för en korrekt och restriktiv användning av antibiotika, liksom för en likvärdig tolkning, tillämpning och efterlevnad av EU:s djurskyddslagstiftning. SLU avstyrker förslaget att uppdraga åt Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA, att genomföra en fördjupad och utökad litteraturstudie om djurskyddskravens påverkan på djurhälsa och läkemedelsanvändning. Dels är frågan om hur enskilda svenska djurskyddskrav

påverkar djurhälsan och läkemedelsanvändningen för snäv, dels är det entydigt från alla litteraturstudier inklusive utredningens litteraturgenomgång, att forskning saknas, vilket gör en fördjupad litteraturstudie utsiktslös.

SLU är positiv till att man vill utöka forskningen, men menar att om ökningen enbart ska gå till åtgärder som förbättrar djurhälsan och läkemedelsförbrukningen så är det ingen satsning på djurskydd och bör inte kallas för en djurskyddssatsning.

SLU instämmer i utredarens bedömning om den djurskyddsnytta som förprovningen har och att det är en viktig funktion som behöver finnas kvar och tycker det är bra om även smittskyddet inkluderas som en del i förprovningen. SLU är också eniga med utredaren om att det är viktigt att de som utför förprovningarna har erforderlig kompetens, och att det finns ett utbud av utbildningar/kurser kring lantbruksbyggnader och djurmiljö som möjliggör för förprovarna att erhålla och upprätthålla denna kompetens.

Utredningen föreslår att möjligheterna och konsekvenserna av att ta bort eller förenkla kravet på ny teknikprovning utreds. SLU menar att kravet på ny teknikprovning är en förebyggande åtgärd som minskar risken för att djurskyddsproblem ska uppstå och därför bör vara kvar.

SLU föreslår att virtuella stängsel prioriteras vid framtida tilldelningar av forskningsmedel och att man avvaktar ändring i djurskyddsförordningen till dess att man har ett bättre underlag för beslut.

SLU instämmer med utredaren i att det behövs kalibreringsutbildningar för länsstyrelserna och officiella veterinärer (OV) på slakteriet. Utredningen anser att det behövs en översyn och uppdatering av vägledningen för djurskyddskontroll på slakteri. Det var inte så länge sedan vägledningen uppdaterades men SLU menar att det generellt är bra att kontinuerligt se till att olika vägledningar hålls uppdaterade.

SLU instämmer med utredarens förslag om att Sverige fortsatt bör driva frågan om möjligheten att få ersättningar för åtgärder som ingår i nationell lagstiftning men som ligger över EU-lagstiftningen. SLU instämmer även med förslaget om att ge Jordbruksverket i uppdrag att se över möjligheterna att införa fler djurvälståndersättningar inom ramen för CAP. SLU ser också fördelar med att öka budgeten för investeringsstöd för ny- eller ombyggnationer av stallar samt att medel öronmärks för ombyggnation från uppbundet till lösdrift (mjölkstallar).

SLU instämmer i att ursprungsmärkning är bra, men att den från djurskyddssynpunkt främst fyller sitt syfte om djuren därmed även hålls i enlighet med en stärkt djurskyddslagstiftning som tillför mervärden i förhållande till EU-lagstiftningen.

SLU upplever i övrigt rapporten som ostrukturerad vilket gör det svårt att förstå vilka förslag som utgör utredningens huvudpunkter. Det saknas tillräckligt

underlag för flera av utredningens förslag. På flera ställen bygger utredningens analyser på ogrundade antaganden och flera viktiga analyser av potentiella konsekvenser av utredningens förslag saknas. Flera frågeställningar och förslag återkommer på flera ställen och i olika ordning, vilket gör utredningen svår att följa och besvara i en lämplig ordning och på ett adekvat sätt. SLU:s remissvar följer betänkandets disposition och i anslutning till de ställningstaganden och generella synpunkterna som SLU lämnar hänvisas till mer utförliga och detaljerade synpunkter, resonemang och i vissa fall vetenskapligt underlag i bilaga 1–3.

Generella synpunkter

2. Utredningens uppdrag och arbete

SLU anser att utredningens uppdrag *”att stärka producenternas konkurrenskraft med bibehållna högt ställda djurskyddskrav”* är högst relevant. SLU anser att de frågeställningar och det uppdrag som denna utredning fått kräver avsevärt mer tid, och en bredare expertbas, där t.ex. även vetenskaplig kompetens inkluderas, än vad nuvarande utredningsuppdrag haft för att ges en rimlig möjlighet att leverera ett relevant beslutsunderlag. SLU anser också att en tidsmässig harmonisering med avhängda processer (t.ex. Livsmedelsstrategin 2.0, kommande förändringar i djurskyddslagstiftning i EU, pågående studier som rör SOU:ns förslag, ViLA pilotstudie om kalkbehandling) krävs för att ge utredningen rimliga förutsättningar. För mer detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 1 sida 2 och 11 samt bilaga 2 sida 2–4.

Djurhälsa och förebyggande djurhälsoarbete är en viktig del av djurvälståndet och djurskyddsarbetet, men djurvälståndet och djurskydd är bredare än så. SLU anser att utredningens definition av djurskydd; *”Med djurskydd avses främst förebyggande och förhindrande av lidande och sjukdom hos djur”* är en föråldrad definition som inte är i linje med nuvarande djurskyddslag eller rådande kunskapsläge. För mer detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 2 sidorna 3–5.

4. Konkurrenskraft och djurskydd

SLU anser att den övergripande frågan om konkurrenskraft kopplad till djurskydd är otillräckligt beforskad varför tillräckligt underlag för relevanta analyser inte är tillgängligt. SLU anser att forskning på området är angelägen. Det finns däremot forskning om djurvälstånd, djurhälsa och konkurrenskraft (se t.ex. sammanställning av denna forskning av af Sandberg *et al*, 2023 <https://doi.org/10.1016/j.animal.2023.100971>). Denna forskning handlar om både hur djurvälstånd och djurhälsa påverkar konkurrenskraften, och hur konkurrenskraften påverkar djurvälståndet och djurhälsa. Relativt lite av forskningen är dock genomförd med metoder som möjliggör svar om orsak och verkan.

Budskapen och argumenten rörande konkurrenskraft och djurskydd är motsägelsefulla i betänkandet. På flertalet ställen i utredningen skrivs att det inte är djurskyddet som är det främsta problemet för animalieproduktions konkurrenskraft och att *”Den sammantagna bedömningen är dock att det finns flera andra faktorer som har större negativ påverkan på konkurrenskraften än djurskyddslagstiftningen”*. Det stora fokuset på åtgärder som relaterar till djurskyddslagstiftning, trots bristfälliga underlag på området är motsägelsefullt. För mer detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 1 sida 2–3 och bilaga 2 sida 2–5.

Stärk djurägarnas ställning i livsmedelskedjan

Utredaren menar att det behöver åstadkommas en jämnare fördelning av vinster och lönsamhet i värdekedjan där en större del av vinsten måste tillfalla primärproducenterna. SLU instämmer med detta och menar att detta är en av de viktigaste frågorna för att lantbruksföretagen ska kunna ha en lönsam verksamhet med bibehållet och stärkt djurskydd. Insatser inom detta område skulle troligen ha stor betydelse för lantbrukarnas ekonomi, framtida möjligheter till investeringar och för att stärka konkurrenskraften, och detta utan att försämra eller riskera att försämra djurskyddet. För mer detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 1 sida 3 och bilaga 2 sida 5.

Faktorer som påverkar - Strukturutveckling

SLU anser att utredningens underlag och resonemang gällande risker med strukturuomvandling mot färre och större gårdar är bristfällig. T.ex. dör eller avlivs 5,5 % av Sveriges mjölkkor på gård (Växa Djurhälsostatistik 2022–2023) och stor besättningsstorlek är en avgörande riskfaktor (Alvåsen *et al.*, 2012, Reimus *et al.*, 2020). I riskanalysen av strukturutvecklingen behöver livsmedelssvinn i form av dödlighet, försämrad djurvälstånd och ökad rekrytering av nya mjölkkor samt lägre mjölkavkastning relaterat till minskad medelålder hos mjölkande kor (Lopez *et al.*, 2015, Masia *et al.*, 2020) inkluderas.

4.10 “Konsekvenser av utredarens förslag – områden utanför djurskyddsområdet”

Minskade viltskador, begränsning av vargstammen samt ökade ersättningar

SLU saknar en skade-nyttoanalys, d.v.s. risken för lidande hos de skyddsjagade individerna jämfört med nyttan för olika avnämare, samt åtgärder för att minska risker för lidande. SLU anser att resultatet från den utredning som ligger på Jordbruksverket rörande effekterna av viltskador på primärproduktionens lönsamhet och påverkan ska inväntas innan beslut om ytterligare åtgärder tas.

SLU tillstyrker förslaget om höjda ersättningsnivåer till djurägare vid rovdjursangrepp liksom för rovdjursstängel och föreslår att ytterligare metoder för

att skydda tamdjur mot rovdjur, t ex med hjälp av digitala lösningar som kan varna för varg etc. undersöks.

För mer detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 3 sid 12–13.

Smittskydd

SLU tillstyrker förslaget om ersättning till kycklingbesättningar, inklusive avelsbesättningar vid förekomst av salmonella.

SLU tillstyrker förslaget om ersättning till grisföretagare för smittskyddsförebyggande merkostnader för att uppnå AFS-nivå i programmet Smittsäkrad besättning.

SLU avstyrker delvis förslaget om förändrad ersättning till nötbесättningar. Orsaken till att inte ge ekonomisk kompensation till de djurhållare som köper in djur från fler än fem besättningar beror på att handel med livdjur är en uppenbar riskfaktor för att få in smittor till besättningen, och utgör ett riskbeteende som påverkar flera smittor, djurens hälsa, tillväxt och välfärd negativt och som inte bör subventioneras.

För mer detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 3 sida 10–11.

ViLA

SLU anser att utredningens underlag och analys rörande ViLA är otillräckligt och att budskapen och argumenten rörande ViLA till viss del är motsägelsefulla i betänkandet. SLU anser även att kompetensförsörjning inom veterinärkåren behöver tas i beaktning relativt ViLA för att säkerställa att besättningsveterinärer med rätt kompetens finns tillgängliga för djurägarna. SLU förespråkar att man inväntar (t.ex. Växas pilotstudie) och tar fram adekvat underlag (t.ex. utvärderar erfarenheter från Danmark, genomför opartisk utvärdering), och avvaktar eventuell ändring till dess att man har ett bättre underlag för beslut. För mer detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 1 sida 5–7, bilaga 2 sid 21–22 och bilaga 3 sid 11.

Behandling av fertilitetsstörningar hos mjölkkor

SLU avstyrker förslaget att ge i uppdrag åt Jordbruksverket att undersöka möjligheten att tillåta husdjurstekniker att behandla fertilitetsstörningar hos mjölkkor. Jordbruksverket har redan utrett frågan 2017 och avråder från att ansöka om lov för husdjurstekniker att utföra hormonbehandling. SLU ser ingen vinst med en sådan lösning eftersom behovet av behandling är låg och anser att resurser istället ska läggas på förbyggande åtgärder (t.ex. avelsarbete med tydligt fruktbarehetsfokus och kompetenshöjande aktiviteter). För mer detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 1 sida 7.

Avel

SLU tillstyrker förslagen att öka forskning, stärka inhemskt avelsarbete och bredare kompetens kring avel för svensk animalieproduktion. För mer detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 1 sida 7–8.

4.12 Utredarens överväganden och förslag

Svenska modellen med förebyggande djurskyddsarbete genom samarbete och samverkan

SLU instämmer med utredaren om att det är viktigt att värna och utveckla den svenska modellen. Den svenska modellen med ett starkt djurskydd och en låg antibiotikaanvändning är Sveriges främsta konkurrensfördelar som skapar mervärden för konsumenten. SLU anser att det är av stor vikt att man bibehåller både det svenska djurskyddet och det förebyggande djurhälsoarbetet, eftersom detta är två nyckelfaktorer för en framgångsrik animalieproduktion.

Att djurskyddet enbart utgör en liten del av de faktorer som påverkar lantbrukets konkurrenskraft blir tydligt av figur 4.15. Denna figur visar på att det finns mycket annat att göra för att stärka lantbrukarnas konkurrenskraft istället för att försämra den svenska djurskyddslagstiftningen och därigenom urholka den svenska modellen som bygger på ett starkt djurskydd. En god djurvälstånd har även positiva effekter på produktionen, vilket utredaren även själv framför. För detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 1 sida 2 samt bilaga 3 sida 2–3.

Minskat antalet bestämmelser

SLU håller med utredaren om att det inte ska finnas onödiga regler men menar att minskat antal bestämmelser inte per automatik underlättar för lantbrukarna. Målet bör inte baseras på antal bestämmelser, utan på att ha föreskrifter som är relevanta, funktionella och lätta att förstå och efterleva. Lagstiftningen måste vara relevant med djurskyddsregler som har en tydlig koppling till djurens välfärd då regelverkets syfte är att säkerställa en tillräckligt god lägstänivå. För detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 2 sida 12–13 samt bilaga 3 sida 3–4.

Ökad flexibilitet och målstyrning

SLU menar att en mer målbaserad och flexibel djurskyddslagstiftning per automatik inte underlättar för lantbrukarna. En målstyrd lagstiftning kan vara bra i vissa delar, men lagstiftningen är också skapad för att vara förebyggande, dvs. den ska förebygga att djurskyddsproblem uppstår genom att bland annat tydliggöra vilka resurser som krävs och på vilket sätt djuren ska skötas för att uppnå en rimlig djurvälståndsnivå i enlighet med lagstiftarens intentioner. Det framförs i utredningen att man även vill ha en mer likartad bedömning över landet och att bedömningarna i dagsläget skiljer sig åt. Detta mål är i grunden bra, men kommer att försvåras kraftigt om man väljer att införa en ökad flexibilitet och målstyrd lagstiftning. En mer flexibel och målstyrd lagstiftning kommer att leda till fler subjektiva

bedömningar, det kommer skapa större osäkerhet för alla parter och det kommer även att bli svårare att likrikta bedömningarna. En mer flexibel och målstyrd lagstiftning kan leda till att kontrollen upplevs mer ojämlig och godtycklig istället för likvärdig och samsynad, vilket i sin tur kan ge producenterna orättvisa konkurrensfördelar/nackdelar, vilket inte är företagsvänligt, och även kan leda till ett sämre djurskydd och ökad rättsosäkerhet.

En minskad detaljeringsgrad bör heller inte vara ett självändamål, utan målet måste vara att detaljeringsgraden är så pass tydlig och adekvat att djurhållaren vet vad som förväntas, så att det blir "lätt att göra rätt". En ökad flexibilitet, minskad detaljeringsgrad och en mer målstyrd lagstiftning är således svårt att förena med ökad samsyn, likriktning och en god rättssäkerhet vilket är mål som också lyfts fram i utredningen.

I utredningen citeras Livsmedelsverkets inlägga om målstyrning och systemtillsyn från djurskyddsutredningen (SOU 2011:75). I nuvarande utredning anges att ett sådant modernt tillsynsarbete kan ge positiva effekter. Det kan finnas vissa förtjänster med systemkontroll, men det finns också en hel del farhågor som utredaren utelämnat att resonera kring i det fall djurskyddet enbart skulle bli kontrollerat genom systemkontroll.

Utredaren föreslår att man ska utreda möjligheten att ge Jordbruksverket bemyndiganden att godkänna nya kontrollprogram. Det har redan juridiskt konstaterats att det finns rättsliga problem med dessa kontrollprogram. SLU ifrågasätter om kontrollprogram är förenliga med lagstiftningen och den offentliga kontrollen som regleras av Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) 2017/625 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel.

Utredaren har inte använt sig av den forskning som finns avseende att använda lagstiftning och tillsyn som styrmedel. Betänkandet saknar en nyanserad konsekvensanalys kring vad en ökad flexibilitet och målstyrning innebär.

För detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 2 sida 12–13 samt bilaga 3 sida 13–21.

Ökad flexibilitet i lagstiftningen när det gäller bete och utevistelse för får och nötkreatur i köttproduktion.

SLU ser vikten av betande djur för att främja den biologiska mångfalden. Därför är beteskravet viktigt. Ett borttaget beteskrav, eller minskat krav på bete, kan sannolikt leda till ett minskat antal betande djur. Beteslagstiftningen är redan idag flexibel och möjliggör för lantbrukarna att styra när djuren ska vara ute för att skydda dem mot ogynnsamma förhållanden eller rovdjur. SLU menar att det är viktigt att en ökad flexibilitet inte innebär ett minskat beteskrav.

SLU menar att det generellt är positivt att djur kan hållas ute under längre perioder under vår och höst, men att djuren måste ges rätt förutsättningar för att upprätthålla en god hälsa och välfärd. Att tillhandahålla torra liggplatser är viktigt för att djuren ska kunna vila och idissla komfortabelt utan att bli blöta och nedkyllda, och skydd mot väder och vind vintertid är viktigt för djurens termiska komfort och kan minska behovet av extra utfodring. Att det blir dyrare att uppföra stallbyggnader på grund av det svenska klimatet kan inte användas som ett rimligt argument för att inte behöva uppföra byggnader för att skydda sina djur. Snarare visar det ju på behovet av att det faktiskt finns skydd för djuren så att de kan upprätthålla termisk komfort och en god välfärd även under normala svenska klimatförhållanden. För detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 3 sida 4–5.

Möjlighet till flexibilitet i lagstiftningen avseende placering av den fasta golvytan i grisboxar och krav på andel fast yta.

SLU anser att förslaget från utredaren är alltför detaljerat och att delar saknar forsknings- och erfarenhetsunderlag. Det är olämpligt att dölja brister i ventilation, övrig byggnation och skötsel med ökad andel spaltgolv. Gällande placering av spaltgolv finns visst underlag, men gällande andel pekar vetenskaplig litteratur i motsatt riktning mot förslaget. För detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 3 sida 5–6.

Förenkla och förtydliga kravet på transportörstillstånd vid transporter av egna djur.

SLU är generellt positiva till att man försäkrar sig om att gällande föreskrifter är utformade och formulerade på ett sådant sätt att de är lätta att tolka, så att det blir lätt att göra rätt. Att kunna transportera sina egna djur till slakteriet kan vara en fördel, dels ekonomiskt, dels för djuren under förutsättning att transportören/djurhållaren är van att hantera djuren ifråga och har kompetens att transportera djuren samtidigt som ett gott djurskydd kan upprätthållas.

Beteskrav för mjölkkor

SLU avstyrker förslaget att mjölkkor (lakterande och icke lakterande kor) i lösdrift undantas från beteskravet i djurskyddsförordningen. Förslaget baseras på ett delvis otillräckligt underlag, delvis går förslaget emot den tillgängliga vetenskapliga litteraturen och analyserna baseras på flera ogrundade antaganden. Förslaget riskerar att leda till negativa effekter på svenska mjölproducenternas lönsamhet och konkurrenskraft och leder till försämrat djurskydd.

Underlaget visar inte att de förväntade kostnadsminskningarna för svenska mjölproducenter som förslaget tar utgångspunkt i överstiger de kostnadsökningar (t.ex. relaterat till djurhälsa och produktionsminskning) och intäktsminskningar som kan förväntas. SLU menar att det är viktigt att vara tydlig med de ekonomiska osäkerheter och risker som förslaget är relaterat till.

Gällande effekter som förslaget skulle ha på djurskyddet så råder det stor inkonsekvens i utredarens argumentation och underlaget visar inte att förslaget skulle innebära ett bibehållt djurskydd (vilket ingår utredningsdirektivets villkor). Det finns inget vetenskapligt stöd för att man vid ett borttagande av beteskrav skulle bibehålla djurvälståndet utan negativa konsekvenser.

Effekter på svenska mjölkproducenternas lönsamhet

En brist i utredarens konsekvensanalys är att effekter på den svenska marknaden inte har utretts tillräckligt. Förslaget möjliggör t.ex. inte per automatik att prisnivån svenska konsumenter accepterar är densamma som innan en ändring. En nyligen genomförd svensk studie visar att vid ett borttagande av beteskravet enligt förslaget behöver svenska konsumenter kompenseras med en betydande prisreduktion för att vara villiga att köpa svensk färskmjölk och ost (Se Höglind, 2025<https://drive.google.com/file/d/1BmQHMT8jZkTSQM5wnWGESoRWM0iDn25f/view>). Ett borttagande av beteskravet innebär en stor risk att konsumentpriserna och därmed avräkningspriserna till mjölkproducenterna behöver sänkas betydligt för att tillgång och efterfrågan ska vara i balans.

Förslaget möjliggör inte djurvälståndersättning för den merkostnad som bete kan innebära. För att kunna få djurvälståndersättning för något som går utöver lagstiftningen krävs att åtgärden inte anses vara praxis i landet, vilket bete kommer fortsätta vara i Sverige, även enligt utredningen. För detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 2 sida 11 och samt bilaga 3 sida 6–7.

Möjligheterna för offentliga institutioner i Sverige att upphandla svenska mjölk- och nötköttsprodukter försvåras med förslaget eftersom just kravet på bete är ett kriterium som gör det möjligt för upphandlaren att i praktiken välja svenska produkter. För detaljerade synpunkter, resonemang se bilaga 2 sida 11 och 28–29 och samt bilaga 3 sida 7.

Förslaget gynnar främst stora besättningar eftersom det möjliggör att hålla ett stort antal kor utan att ha tillgänglig betesmark för djuren. SLU saknar en konsekvensanalys som belyser potentiell osund konkurrens mellan besättningar inom Sverige samt effekter på beredskap när stora besättningar gynnas (sårbarhet i samband med smitta och andra kriser). För detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 2 sida 11–12 och samt bilaga 3 sidan 8.

Försämrat djurskydd

Bete är av stor vikt för mjölkkors hälsa och välfärd och ett borttagande av beteskravet är inte i linje med djurskyddslagens skrivning om att djurs välfärd ska främjas och att djur ska kunna utföra sådana beteenden som de är starkt motiverade för och som är viktiga för deras välbefinnande.

Den tillgängliga vetenskapliga litteraturen ger inget stöd för att man vid ett borttagande av beteskrav skulle bibehålla djurvälståndet utan negativa konsekvenser. SLU ställer sig frågande till utredarens slutsats att ”*konsekvenserna*

av att inte få tillgång till bete kommer troligen vara stärkt djurvälstånd för kor i lösdrifter med mindre lämpade beten och opåverkad djurvälstånd i andra lösdrifter". Slutsatsen går stick i stäv med befintlig forskning, t.ex. den som tas upp i den EFSA-rapport som inkluderas i utredningens underlag. Att utredaren i praktiken ifrågasätter EFSA:s slutsatser är anmärkningsvärt och att forskningen inte är representerad i utredningen är en stor brist. Att utredaren fastslår att djurskyddet inte kommer att äventyras, när det samtidigt konstateras att detta inte är vetenskapligt klarlagt underminerar utredningens analys. Det underlag utredningen använt sig av gällande betets effekter på djurvälstånd och djurskydd är ofullständigt. Dels har centrala delar av resultat och slutsatser i rapporter som inkluderas i underlaget utelämnats i analyserna (t.ex. delar av EFSA-rapporten), dels saknas resultat från flera relevanta rapporter och forskningsstudier i underlaget (se lista med några exempel på relevant litteratur att inkludera i underlaget nedan). För utförliga och detaljerade synpunkter, resonemang och vetenskapligt underlag se bilaga 1 sida 4–5 och 11–12, bilaga 2 sida 6–12 och 31–38 samt bilaga 3 sida 6–10.

Några exempel på relevant litteratur att inkludera i underlaget

- Alvåsen, K., Jansson Mörk, M., Hallén Sandgren, C., Thomsen, P.T. & Emanuelson, U. (2012). Herd-level risk factors associated with cow mortality in Swedish dairy herds. *Journal of dairy science*, 95 (8), 4352–4362. <https://doi.org/10.3168/jds.2011-5085>
- Aubé, L., Mialon, M.M., Mollaret, E., Mounier, L., Veissier, I. & de Boyer des Roches, A. (2022). Review: Assessment of dairy cow welfare at pasture: measures available, gaps to address, and pathways to development of ad-hoc protocols. *Animal (Cambridge, England)*, 16 (8), 100597–100597. <https://doi.org/10.1016/j.animal.2022.100597>
- Bolton, S.E., Vandresen, B. & von Keyserlingk, M.A.G. (2025). "The advice? Think bigger": Community perspectives on dairy farming, including surplus calves—An Australian focus group study. *Journal of dairy science*, 108 (2), 1855–1868. <https://doi.org/10.3168/jds.2024-25424>
- Bouffard, V., de Passillé, A.M., Rushen, J., Vasseur, E., Nash, C.G.R., Haley, D.B. & Pellerin, D. (2017). Effect of following recommendations for tiestall configuration on neck and leg lesions, lameness, cleanliness, and lying time in dairy cows. *Journal of dairy science*, 100 (4), 2935–2943. <https://doi.org/10.3168/jds.2016-11842>
- Burow, E., Thomsen, P.T., Rousing, T. & Sørensen, J.T. (2014). Track way distance and cover as risk factors for lameness in Danish dairy cows. *Preventive veterinary medicine*, 113 (4), 625–628. <https://doi.org/10.1016/j.prevetmed.2013.11.018>
- Crump, A., Jenkins, K., Bethell, E.J., Ferris, C.P. & Arnott, G. (2019). Pasture access affects behavioral indicators of wellbeing in dairy cows. *Animals (Basel)*, 9 (11), 902-. <https://doi.org/10.3390/ani9110902>
- Ekesbo, I. (2015). Sommarbete för mjölkkor – hälsotillstånd, fertilitet, mjölkavkastning, ekonomi. *Svensk Veterinärtidning*, 8-9, 11-18.

- Haskell, M.J., Masłowska, K., Bell, D.J., Roberts, D.J. & Langford, F.M. (2013). The effect of a view to the surroundings and microclimate variables on use of a loafing area in housed dairy cattle. *Applied animal behaviour science*, 147 (1–2), 28–33. <https://doi.org/10.1016/j.applanim.2013.04.016>
- Haskell, M.J., Rennie, L.J., Bowell, V.A., Bell, M.J. & Lawrence, A.B. (2006). Housing System, Milk Production, and Zero-Grazing Effects on Lameness and Leg Injury in Dairy Cows. *Journal of dairy science*, 89 (11), 4259–4266. [https://doi.org/10.3168/jds.S0022-0302\(06\)72472-9](https://doi.org/10.3168/jds.S0022-0302(06)72472-9)
- Hernandez-Mendo, O., von Keyserlingk, M.A.G., Veira, D.M. & Weary, D.M. (2007). Effects of Pasture on Lameness in Dairy Cows. *Journal of dairy science*, 90 (3), 1209–1214. [https://doi.org/10.3168/jds.s0022-0302\(07\)71608-9](https://doi.org/10.3168/jds.s0022-0302(07)71608-9)
- Hund, A., Chiozza Logroño, J., Ollhoff, R.D. & Kofler, J. (2019). Aspects of lameness in pasture based dairy systems. *The veterinary journal* (1997), 244, 83–90. <https://doi.org/10.1016/j.tvjl.2018.12.011>
- Höglind, L., Edenbrandt, A., Ferguson, S., Wallenbeck, A. Hansson, H. (2025). Loss or gain of dairy cow grazing opportunities when purchasing milk and cheese – do consumers care?. Under revision. Working paper: Höglind et al 2024.pdf - Google Drive
- Jackson, A., Doidge, C., Green, M. & Kaler, J. (2022). Understanding public preferences for different dairy farming systems using a mixed-methods approach. *Journal of dairy science*, 105 (9), 7492–7512. <https://doi.org/10.3168/jds.2022-21829>
- Kilgour, R.J. (2012). In pursuit of “normal”: A review of the behaviour of cattle at pasture. *Applied animal behaviour science*, 138 (1–2), 1–11. <https://doi.org/10.1016/j.applanim.2011.12.002>
- Lardy, Q. (2025). Grazing at high latitudes : impact of grazing on dairy cows’ performances and enteric methane emissions in Norway and Sweden, *Acta Universitatis Agriculturae Sueciae*. Swedish University of Agricultural Sciences. lardy-q-20250129.pdf
- Lind, N., Hansson, H., Emanuelson, U. & Lagerkvist, C.-J. (2025). Healthy Cows, Happy Farmers? Exploring the Dynamics of Mastitis and Farmer Well-Being. *Journal of dairy science*,. <https://doi.org/10.3168/jds.2024-25506>
- López, S., France, J., Odongo, N.E., McBride, R.A., Kebreab, E., AlZahal, O., McBride, B.W. & Dijkstra, J. (2015). On the analysis of Canadian Holstein dairy cow lactation curves using standard growth functions. *Journal of dairy science*, 98 (4), 2701–2712. <https://doi.org/10.3168/jds.2014-8132>
- Masía, F.M., Lyons, N.A., Piccardi, M., Balzarini, M., Hovey, R.C. & Garcia, S.C. (2020). Modeling variability of the lactation curves of cows in automated milking systems. *Journal of dairy science*, 103 (9), 8189–8196. <https://doi.org/10.3168/jds.2019-17962>
- McLellan, K.J., Weary, D.M. & von Keyserlingk, M.A.G. (2022). Effects of free-choice pasture access on lameness recovery and behavior of lame dairy cattle. *Journal of dairy science*, 105 (8), 6845–6857. <https://doi.org/10.3168/jds.2021-21042>

- O'Connell, J., Giller, P.S. & Meaney, W. (1989). A Comparison of Dairy Cattle Behavioural Patterns at Pasture and during Confinement. *Irish Journal of Agricultural and Food Research*, 28 (1), 65–72
- Olmos, G., Boyle, L., Hanlon, A., Patton, J., Murphy, J.J. & Mee, J.F. (2009). Hoof disorders, locomotion ability and lying times of cubicle-housed compared to pasture-based dairy cows. *Livestock science*, 125 (2), 199–207. <https://doi.org/10.1016/j.livsci.2009.04.009>
- Phillips, C.J.C., Beerda, B., Knierim, U., Waiblinger, S., Lidfors, L., Krohn, C.C., Canali, E., Valk, H., Veissier, I. & Hopster, H. (2013). A review of the impact of housing on dairy cow behaviour, health and welfare. In: *Livestock Housing: Modern Management to Ensure Optimal Health and Welfare of Farm Animals*. Wageningen Academic Publishers. 37–54. https://doi.org/10.3920/978-90-8686-771-4_02
- Roca-Fernandez, A.I., Ferris, C.P. & Gonzalez-Rodriguez, A. (2013). Short communication. behavioural activities of two dairy cow genotypes (Holstein-Friesian vs. Jersey × Holstein-Friesian) in two milk production systems (grazing vs. confinement). *Spanish journal of agricultural research : SJAR*, 11 (1), 120–126. <https://doi.org/10.5424/sjar/2013111-2682>
- Rushen, J., Butterworth, A. & Swanson, J.C. (2011). ANIMAL BEHAVIOR AND WELL-BEING SYMPOSIUM: Farm animal welfare assurance: Science and application. *Journal of animal science*, 89 (4), 1219–1228. <https://doi.org/10.2527/jas.2010-3589>
- van Erp-van der Kooij, E., Almalik, O., Cavestany, D., Roelofs, J. & van Eerdenburg, F. (2019). Lying postures of dairy cows in cubicles and on pasture. *Animals (Basel)*, 9 (4), 183-. <https://doi.org/10.3390/ani9040183>
- von Keyserlingk, M.A.G. & Weary, D.M. (2017). A 100-Year Review: Animal welfare in the Journal of Dairy Science—The first 100 years. *Journal of dairy science*, 100 (12), 10432–10444. <https://doi.org/10.3168/jds.2017-13298>

4.13.3 Höjd djurskyddsnivå i EU och globalt – analys av påverkan på svenska producenters konkurrenskraft

Utredaren framför att förutsatt att EU:s nya djurskyddslagstiftning bedöms ge en tillfredsställande nivå på djurskyddet så ser man en möjlighet att arbeta för en ökad harmonisering. SLU anser att en ökad harmonisering enligt två av de tre alternativ som presenteras skulle innebära ett försämrat svenskt djurskydd. För mer detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 3 sida 16–17.

4.14 Utredarens överväganden och förslag – djurskyddet i EU och globalt

SLU instämmer med utredarens förslag om att regeringen ska arbeta för skärpt djurskyddslagstiftning inom EU och globalt och för en korrekt och restriktiv användning av antibiotika, liksom för en likvärdig tolkning, tillämpning och

efterlevnad av EU:s djurskyddslagstiftning. För mer detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 1 sida 3, bilaga 2 sida 4–5, 8, 17, 21.

5. Djurskyddskravens påverkan på djurhälsa och läkemedelsanvändning

SLU avstyrker förslaget att uppdra åt Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA, att genomföra en fördjupad och utökad litteraturstudie om djurskyddskravens påverkan på djurhälsa och läkemedelsanvändning. Dels är frågan om hur enskilda svenska djurskyddskrav påverkar djurhälsan och läkemedelsanvändningen felställd, dels har den för snävt fokus och dels är det entydigt från alla litteraturstudier, inklusive utredningens litteraturgenomgång, att forskning saknas. Det är därmed en orimlig slutsats att SVA ska göra en fördjupad litteraturstudie då det anses helt osannolikt att något kommer ut ur det. Den aktuella utredningen har redan konstaterat att det saknas forskning, vad menar utredaren att SVA ska kunna göra annorlunda för att hitta fler studier?

Läkemedelsanvändning är en svag indikator på ”djurskydd”. Få djur behandlas i Sverige, men många djur har subklinisk sjukdom och produktionsnedsättning vilket påverkar lönsamhet och djurvelfärd. Detta exkluderas i utredningens underlag och resonemang. Det finns många andra relevanta nyckeltal som bör inkluderas istället för läkemedelsanvändning. Fokusera hellre på potentiella djurvelfärds- och lönsamhetsvinster via förebyggande hälsovård, inte via läkemedelsbehandlingar. Att vi har en låg antibiotikaförbrukning i Sverige är en kombination av strikt lagstiftning kring försäljning och användning av läkemedel (där tillväxtbefrämjande antibiotika förbjöds redan 1988), god biosäkerhet/smittskydd, medvetet avelsarbete, och en god skötsel av djuren (gott djurskydd och god djurvelfärd), och det kan vara svårt att vikta de exakta faktorerna eftersom det är svårt att plocka ut effekten av varje enskild faktor.

SLU är positiv till att man vill utöka forskningen om djurskyddet, men menar att om ökningen enbart ska gå till åtgärder som förbättrar djurhälsan och läkemedelsförbrukningen så är det ingen satsning på djurskydd, även om hälsan är en viktig del av djurens välfärd och därmed djurskyddet. En sådan satsning bör således inte kallas för en djurskyddssatsning.

För mer detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 1 sida 8, bilaga 2 sida 22–23 och 29–30, bilaga 3 sida 14 och 17.

6. Förprovning av djurstallar

SLU instämmer i utredarens bedömning om den djurskyddsnytta som förprovningen har och att det är en viktig funktion som behöver finnas kvar. SLU tycker det är bra om även smittskyddet inkluderas som en del i förprovningen. SLU är också eniga med utredaren om att det är viktigt att de som utför förprovningarna har erforderlig kompetens, och att det finns ett utbud av utbildningar/kurser kring

lantbruksbyggnader och djurmiljö som möjliggör för förprövarna att erhålla och upprätthålla denna kompetens. I dagsläget erbjuds på SLU kursen “teknik och byggnadsfunktion i djurstallar” (inom husdjursagronomprogrammet), liksom de fristående kurserna “byggnadsplanering” (här ingår djurbyggnader) och “byggnadskonstruktion A”. SLU hade tidigare ett Teknikagronomprogram som lades ned på grund av för få sökande. Ett alternativ kan eventuellt vara att istället erbjuda fortbildning för de handläggare som vill arbeta med byggnadsfrågor och förprovning.

Utredaren vill förbättra och förenkla processen, vilket i grunden är bra, t ex föreslås en utformning av en ordning för standardiserade byggnadslösningar och inredningar, förmöten med länsstyrelsen inför en ansökan samt en centralisering för att möjliggöra en bättre specialistkompetens, vilket SLU anser kan vara positivt på flera sätt. Gällande förslaget om färre men mer specialiserade länsstyrelser som genomför förprovningarna ses fördelar med att det sannolikt kommer att öka likvärdigheten och underlätta upprätthållandet av kompetensen på de länsstyrelser som genomför förprovningar. Möjliga risker är att de länsstyrelser som inte längre utför förprovning tappas kompetens i byggnadskunskap, en kompetens som är viktig även vid djurskyddskontrollen.

För mer detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 1 sida 8–9, bilaga 2 sida 23–24, bilaga 3 sida 11–12.

7. Innovation och forskning

Prövning av ny teknik

Utredningen föreslår att möjligheterna och konsekvenserna av att ta bort eller förenkla kravet på ny teknikprovning utreds. SLU menar att kravet på ny teknikprovning är en förebyggande åtgärd som minskar risken för att djurskyddsproblem ska uppstå. Utan provning av ny teknik finns det en risk för att system och utrustning börjar användas som sedan visar sig ha negativa effekter på djurens hälsa och välfärd. Det kan även bli kostsamt och tidskrävande för lantbruksföretagen när sådana system och utrustning i efterhand måste bytas ut om de senare visar sig att den inte uppfyller djurskyddslagens krav (jmf förprovning av stallar). SLU menar att det därför vore olyckligt, både för djur och lantbrukare, om kravet på provning av ny teknik togs bort.

För mer detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 1 sida 9–10, bilaga 2 sida 24 och bilaga 3 sida 15.

Virtuella stängsel

SLU ser flera möjligheter med virtuella stängsel och att det kan ha flera positiva effekter på hur marker kan användas och betas. De flesta studierna på området visar dock på stora individuella skillnader i inlärningskapacitet och beteendereaktioner, vilket är ett potentiellt välfärdsproblem för de individer som lär

sig långsamt. Djurskyddslagen gäller på individnivå, och det räcker inte att de flesta djuren lär sig systemet snabbt. Såväl inlärningsförmågan och välfärden hos de individer som lär sig långsamt och långsiktiga effekter av systemet på djurens välfärd behöver undersökas ytterligare för att få ha ett tillräckligt underlag för beslut om att tillåta metoden. SLU föreslår att området prioriteras vid framtida tilldelning av forskningsmedel och att man avvaktar ändring i djurskyddsförordningen till dess att man har ett bättre underlag för beslut.

För mer detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 1 sida 9–10, bilaga 2 sida 24–25 och bilaga 13 sida 15–16.

Forskningsanslag

SLU är positiv till att man vill utöka forskningen om djurskyddet, men menar att om ökningen enbart ska gå till åtgärder som förbättrar djurhälsan och läkemedelsförbrukningen så är det ingen satsning på djurskydd, även om hälsan är en viktig del av djurens välfärd. En sådan satsning bör således inte kallas för en djurskyddssatsning. Gällande styrning av forskning så är det viktigt att akademins roll, den akademiska friheten och grundforskningens nödvändighet för att kunna bedriva tillämpad forskning inte glöms bort.

För mer detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 1 sida 9–10, bilaga 2 sida 29–30 och bilaga 3 sida 14–15.

8. Kontroller och administrativ börda

SLU instämmer i att det behövs kalibreringsutbildningar för länsstyrelserna och officiella veterinärer (OV) på slakterierna, vilket är något som måste göras kontinuerligt. Utredningen anser att det behövs en översyn och uppdatering av vägledningen för djurskyddskontroll på slakteri. Det var inte så länge sedan vägledningen uppdaterades men SLU menar att det generellt är bra att kontinuerligt se till att olika vägledningar hålls uppdaterade.

Det kan vara svårt för djurhållare att bedöma huruvida ett djur kan transporteras eller ej. Att kunna rådgöra med OV kan vara ett sätt att underlätta för djurhållare i bedömningen om transporterbarheten. Samtidigt kan det vara svårt för OV att göra en sådan bedömning (även med video/kamerabilder) utan att själv se eller undersöka djuret, och det måste i slutändan vara djurhållare och transportör som har det juridiska ansvaret för att försäkra sig om att inga djur lastas som inte är lämpliga att transportera (och sedermera bli livsmedel). Utredaren nämner inte djurtransportörerna i analysen. Denna yrkesgrupp spelar en viktig roll för djurskyddet, och besitter i många fall en stor erfarenhet av gränsdragningar och hur regelverket implementeras, då de transporterar en stor mängd djur till slakteriet och ofta haft många tillfällen att diskutera dessa frågor med officiell veterinär. Detta är en grupp som bör inkluderas i en konsekvensanalys.

SLU ställer sig vidare tveksamt till att utredarens förslag kommer att minska den administrativa bördan, då det inte främst är djurskyddslagstiftningen som bidrar till den ökade administrationen. Om man, i enlighet med utredningens förslag, väljer att införa utökade kontrollprogram eller om man skulle övergå mer till systemkontroll inom djurskyddskontrollen så kan den administrativa bördan tvärtom öka.

För mer detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 2 sida 25–27 och bilaga 3 sida 13–14.

9. Ersättningssystem

SLU instämmer med utredarens förslag om att Sverige fortsatt bör driva frågan om möjligheten att få ersättningar för åtgärder som ingår i nationell lagstiftning men som ligger över EU-lagstiftningen. SLU instämmer även med förslaget om att ge Jordbruksverket i uppdrag att se över möjligheterna att införa fler djurvälståndersättningar inom ramen för CAP. SLU ser också fördelar med att öka budgeten för investeringsstöd för ny- eller ombyggnationer av stallar samt att medel öronmärks för ombyggnation från uppbundet till lösdrift (mjölkstallar), då detta skulle medföra en stor djurskyddsnytta för många djur.

För mer detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 1 sida 10, bilaga 2 sida 27 och bilaga 3 sida 12.

10. Export

SLU anser att svenska mervärden i primärproduktionen som gott djurskydd, god hälsa och låg antibiotikaanvändning, samt ”den svenska modellen” bör lyftas i större omfattning i exportsammanhang.

SLU anser att det är viktigt att ett eventuellt statligt stöd till svensk animalieproduktion utreds ur ett bredare perspektiv, såväl ekonomiska som miljömässiga, och på nationell och internationell nivå. Potentiella negativa effekter på konsumtion, globala utsläpp och budgetprioriteringar måste beaktas innan politiska åtgärder implementeras. En helhetsanalys av effekterna, inklusive alternativa användningar av de statliga medlen och de globala konsekvenserna av förändrad produktionsfördelning, är nödvändig för att kunna fatta välgrundade beslut.

11. Konsument och märkning

Utredaren anser att man behöver satsa mer på ursprungsmärkning. SLU instämmer i att ursprungsmärkning är bra, men att den från djurskyddssynpunkt främst fyller sitt syfte om djuren därmed även hålls i enlighet med en stärkt djurskyddslagstiftning som tillför mervärden i förhållande till EU-lagstiftningen.

Det är därför viktigt att svenska mervärden, såsom beteskravet, bibehålls så att det finns en anledning för konsumenten att fortsätta välja animaliska produkter av svenskt ursprung. Eftersom märkningsfrågan just nu diskuteras på EU-nivå föreslår SLU att man avvaktar vad som sker gemensamt inom EU innan man beslutar vad som bör ske på nationell nivå.

För mer detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 1 sida 10, bilaga 2 sida 27–28 och bilaga 3 sida 16.

12. Offentlig upphandling

Utredaren hade i uppdrag att kartlägga i vilken utsträckning krav på djurskydd ställs vid offentlig upphandling. Kartläggningen som presenteras rör inte frågeställningen i uppdraget utan hur stor andel av det som upphandlas som är svenskt. För mer detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 1 sida 10–11 och bilaga 2 sida 28–29.

13. Konsekvensutredning

Flera delar av konsekvensutredningen bygger på otillräckligt underlag och ogrundade antaganden. För mer detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 2 sida 29.

14. Ikraftträdande

Ikraftträdandet bör inte ske innan de vetenskapliga studier och utvärderingsprojekt som hänvisas till i remissvaret ovan, pågående och planerade/behövda, vägs in i underlaget. Detta är av yttersta vikt då det som utredaren påpekar saknas vetenskapliga underlag i dagsläget. För mer detaljerade synpunkter och resonemang se bilaga 1 sida 11.

Specifika synpunkter

1. Författningsförslag

1.1. Förslag till förordning om ändring i djurskyddsförordningen (2019:66)

2 kap. 3 § SLU avstyrker förslaget

2 kap. 17 § SLU föreslår att man avvaktar ändring i djurskyddsförordningen till dess att man har ett bättre underlag för beslut.

6 kap. 2 § SLU tillstyrker förslaget

6 kap. 3 § SLU avstår att besvara förslaget

Beslut om detta yttrande har på rektors uppdrag fattats av dekan Nils Fall efter föredragning av koordinator Linda Ferngren. Innehållet har utarbetats av universitetslektor Anna Wallenbeck, doktorand Josefine Jerlström, universitetslektor Frida Lundmark Hedman, forskare Lina Göransson, doktorand Ida Brandt, forskare Sofia Wilhelmsson, professor Lotta Berg, universitetslektor Jenny Loberg, universitetslektor Maria Andersson, universitetsadjunkt Katja Lundqvist, professor Lena Lidfors, universitetslektor Rebecka Westin, universitetslektor Helena Röcklinsberg, universitetslektor Anna Lundberg och forskare Torun Wallgren samtliga vid institutionen för tillämpad husdjursvetenskap och välfärd, kvalificerad handläggare Elina Åsbjer och doktorand samt universitetsadjunkt Johan Lindsjö båda vid nationellt centrum för djurvälstånd (SCAW), universitetslektor Elin Rööös vid institutionen för energi och teknik, doktorand Julia Wahtra, professor Robert Hart och professor Helena Hansson samtliga vid institutionen för ekonomi samt universitetslektor Sara Hägglund, forskare Anna Edvardsson Rasmussen och professor Renee Båge samtliga vid institutionen för kliniska vetenskaper.

Nils Fall

Linda Ferngren